

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 42.759/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 4 april 2007 door de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende de wettelijke en decretale aanpassingen inzake leefmilieu, natuurbehoud en energie als gevolg van het bestuurlijk beleid", heeft op 24 april 2007 het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond ⁽¹⁾, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

Het was, binnen het gegeven tijdsbestek en gelet op de intense bevraging van de afdeling wetgeving, voor deze niet mogelijk om een systematisch en doorgedreven onderzoek aan het ontwerp te wijden. Uit de vaststelling dat over een bepaling in dit advies niets wordt gezegd, mag bijgevolg niet zonder meer worden afgeleid dat er niets over gezegd kan worden en, indien er wel iets over wordt gezegd, dat er niets meer over te zeggen valt.

*
* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt in hoofdzaak tot aanpassing van wettelijke en decretale bepalingen in het beleidsdomein Leefmilieu, Natuurbehoud en Energie, naar aanleiding van de reorganisatie van dat beleidsdomein als gevolg van het beter bestuurlijk beleid.

Daarnaast worden een aantal wijzigingen doorgevoerd met het oog op administratieve vereenvoudiging en harmonisatie van bestaande regelgeving als gevolg van die reorganisatie.

VORMVEREISTEN

3. Luidens artikel 4, § 2, 1/, van het decreet van 29 april 1991 tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en tot vaststelling van de algemene regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van de milieu- en natuurvereniging, wint

⁽¹⁾ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder rechtsgrond verstaan de overeenstemming met de hogere rechtsnormen.

de Vlaamse Regering het advies in van de Raad over voorontwerpen van decreet die betrekking hebben op het leefmilieu of het natuurbehoud, met uitzondering van het begrotingsdecreet.

Volgens de nota aan de Vlaamse Regering, gevoegd bij de adviesaanvraag (punt 9), is het advies van de Mina-Raad niet ingewonnen, aangezien "het voorontwerp (...) enkel aanpassingen [betreft] gerelateerd aan het beter bestuurlijk beleid (...) en (...) geen inhoudelijke sociale-economische impact noch een weerslag [heeft] op het leefmilieu en het natuurbehoud als dusdanig".

Met dat standpunt kan niet worden ingestemd. Zoals het voornoemde artikel 4, § 2, 1/, is geredigeerd, dient het advies te worden ingewonnen over alle voorontwerpen van decreet die betrekking hebben op het leefmilieu of het natuurbehoud, met uitzondering van een "begrotingsdecreet". Zolang het advies van de Mina-Raad niet is ingewonnen, is aan dat voorschrift niet voldaan ⁽²⁾.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 10

4. Artikel 10 strekt ertoe in artikel 572, 3/, van het Gerechtelijk Wetboek de woorden "de ambtenaren en aangestelden bij het bosbeheer" te vervangen door de woorden "de personeelsleden van het Agentschap voor Natuur en Bos die belast zijn met handhaving".

Als gevolg van die wijziging zal de rechtbank van eerste aanleg de personeelsleden van het Agentschap voor Natuur en Bos die belast zijn met handhaving, beëdigen.

Met het oog op de duidelijkheid, verdient het aanbeveling de ontworpen wijziging als een (nieuw) 3/bis op te nemen in artikel 572 van het Gerechtelijk Wetboek.

⁽²⁾ Mocht de voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van het genoemde vormvereiste nog wijzigingen ondergaan, dan zullen die wijzigingen om advies dienen te worden voorgelegd aan de Raad van State, afdeling wetgeving.

Artikel 17

5. Artikel 17 van het ontwerp strekt ertoe in artikel 7 van de wet van 28 juli 1981 houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten, en van de Bijlagen, opgemaakt te Washington op 3 maart 1973, alsmede van de Wijziging van de Overeenkomst, aangenomen te Bonn op 22 juni 1979 (hierna: de Overeenkomst van Washington), de woorden "Bestuur van Waters en Bossen" te vervangen door de woorden "Agentschap voor Natuur en Bos".

Uit artikel 6, § 1, III, 2/, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen volgt dat de bevoegdheid inzake de natuurbescherming en het natuurbehoud in beginsel aan de gewesten is toegewezen. De voornoemde bijzondere wetsbepaling maakt evenwel, ten behoeve van de federale overheid, een uitzondering op die principiële gewestbevoegdheid wat betreft "de in-, uit- en doorvoer van uitheemse plantensoorten evenals van uitheemse diersoorten en hun krengen".

Uit het arrest nr. 139/2003 van 29 oktober 2003 van het Arbitragehof blijkt dat de federale overheid bevoegd is voor de in-, uit- en doorvoer van de diersoorten en de plantensoorten die onder het toepassingsgebied van de Overeenkomst van Washington vallen ⁽³⁾.

Aangezien de voornoemde wet van 28 juli 1981 de goedkeuring inhoudt van de Overeenkomst van Washington, en de andere bepalingen van die wet - waaronder het te wijzigen artikel 7 - in het licht van die Overeenkomst moeten worden gelezen, dient hieruit te worden afgeleid dat de in die wet geregelde aangelegenheid, tot het domein behoort van de federale overheid.

Het Vlaamse Gewest is dan ook niet bevoegd om artikel 7 van de voornoemde wet van 28 juli 1981 te wijzigen.

⁽³⁾ Arbitragehof, nr. 139/2003, 29 oktober 2003, B.8.4.

Artikel 75

6. Volgens dit artikel heeft het decreet dat thans in ontwerpvorm voorligt, uitwerking met ingang van 1 april 2006, met uitzondering van artikel 49, 2/, dat in werking treedt op de datum die de Vlaamse Regering bepaalt.

Te dien aanzien dient te worden gewezen op de rechtspraak van het Arbitragehof inzake retroactiviteit van wettelijke normen. Het Hof heeft eraan herinnerd dat de niet-retroactiviteit van wetten een waarborg is ter voorkoming van rechtsonzekerheid en dat die waarborg vereist dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat eenieder in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt gesteld ⁽⁴⁾. De terugwerkende kracht van een wetbepaling kan derhalve enkel worden verantwoord wanneer zij onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang, zoals de goede werking of de continuïteit van de openbare dienst ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾.

Enkel indien de retroactiviteit van de ontworpen regeling hierin kan worden ingepast, kan deze worden gebillijkt. Bij ontstentenis van een voldoende inzicht in de terzake relevante feitelijke gegevens, kan de Raad van State zich daarover niet uitspreken.

⁽⁴⁾ Zie bijvoorbeeld Arbitragehof, nr. 25/2005, 2 februari 2005, B.8.2; Arbitragehof, nr. 177/2005, 7 december 2005, B.12.2; Arbitragehof, nr. 180/2005, 7 december 2005, B.7.1; Arbitragehof, nr. 20/2006, 1 februari 2006, B.7.2.

⁽⁵⁾ Zie bijvoorbeeld Arbitragehof, nr. 6/2003, 22 januari 2003, B.8; Arbitragehof, nr. 30/2004, 3 maart 2004, B.5; Arbitragehof, nr. 109/2004, 23 juni 2004, B.16; Arbitragehof, nr. 110/2004, 23 juni 2004, B.7; Arbitragehof, nr. 25/2005, 2 februari 2005, B.8.4; Arbitragehof, nr. 39/2006, 8 maart 2006, B.5.1; Arbitragehof, nr. 55/2006, 19 april 2006, B.6.

⁽⁶⁾ Nog strengere voorwaarden gelden wanneer de retroactiviteit een weerslag heeft op hangende rechtsgedingen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. SMETS,	staatsraad, voorzitter,
	B. SEUTIN,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	H. COUSY,	assessoren van de
	J. VELAERS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. K. BAMS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

J. SMETS